

4. Социалната организация

Принципът на мозайката

Освен езиковото многообразие различното историческо минало, различните миграционни пътища и различното съвременно положение на групите определят голямото разнообразие от социални и културни елементи, характерни за всяка една от тях. Ето защо, в световен мащаб Циганите и Чергарите оформят една твърде специфична *социокултурна мозайка*. Оттук следват два много важни извода.

Първият е, че мозайката по принцип се състои от дадена съвкупност, чиито елементи, при определени обстоятелства, са взаимосвързани. Връзките в съвкупността допринасят за нейното организиране и структуриране, макар и структурата да не е стабилна, а изменчива.

Вторият е, че всеки елемент от съвкупността притежава свои собствени характеристики, които, взети сами по себе си, го правят различен от всички останали елементи от мозайката: неговите съставни части и неговата субстанция остават специфични. Следователно, описание на организацията на съвкупността не обхваща качеството на всяка една от нейните части, и обратното, от анализа на една от съставните части не могат да се правят обобщения за организацията на съвкупността. От друга страна, елементите на съвкупността като части от цялото, придобиват своята важност и основание за съществуване само по отношение на съвкупността, в която участват. В развиващите и поддържани различия (език, занаяти, начини на пътуване, целия спектър от обичаи, ритуали и т.н.) в крайна сметка се заражда допълнителността, която, като принцип, превръща конфигурацията в съвкупност.

Имената, според които са групирани индивидите, са един от очевидните белези на различието. Елементите, с чиято помош